

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

3687

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies per reguiu al polígon 27, parcel·la 93, t.m. Santa Eulària des Riu (Eivissa). (exp. 243a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 12 de setembre de 2025, i d'acord amb l'article 9.1 del text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. d) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies per reguiu al polígon 27, parcel·la 165 de Santa Eulària des Riu.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Segons s'estableix a l'article 7.2.a) de la Llei 21/2013 són objecte d'una avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes compresos a l'annex II d'aquesta llei.

Tenint en compte el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III de la Llei 21/2013, l'activitat projectada s'inclou a l'Annex 2, Grup 3 (perforacions, dragats i altres instal·lacions mineres i industrials) lletra a): *3º Perforacions per a l'abastiment d'aigua*.

Per tant, aquest projecte ha de seguir la tramitació ambiental com a Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada establerta al capítol II secció 2ª de la Llei 21/2013; també s'ha de complir el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears.

2. Descripció del projecte

El propòsit del projecte és fer un sondeig per la captació d'aigües i destinar-les al reguiu en el polígon 27, parcel·la 165, del T.M. de Santa Eulària des Riu (Eivissa). La referència cadastral de la parcel·la és 07054A02700165, i té una superfície total de 18.108 m².

La justificació de la necessitat del sondeig és tenir aigua per recuperar un cultiu, actualment abandonat i envaït per vegetació forestal i massa herbàcia, i realitzar una reconversió agrària intensiva en règim de reguiu introduint un cultiu de cítrics.

El punt escollit per fer la perforació es troba a les coordenades UTM-ETRS89: x = 361300, y = 4317159, Z= 107,3 m.

Segons s'indica en el projecte, el sondeig es farà per roto-percussió **a una fondària màxima de 146 metres**. La perforació es farà sense recuperació del testimoni, i es cimentaran mínim de 40 m, contats des de la boca del sondeig. Posteriorment s'entubarà en la seva totalitat fent servir una canonada cega, a excepció de la zona del aqüífer, que es farà amb canonada ranurada.

Una vegada efectuada la perforació, l'entorn immediat del sondeig es pavimentarà amb una llosa de formigó de 50 cm de costat, amb aboca aigües cap a l'exterior.

Finalitzat el sondeig, fins que s'instal·li la bomba d'extracció, es cobrirà amb una tapa metàl·lica sense obertures laterals o superiors per impedir l'accés al sondeig.

Quan la bomba estigui instal·lada (a una fondària màxima de 107 m), es col·locarà un tub piezomètric, un comptador volumètric i una aixeta de pressa de mostres a la sortida del sondeig.

El promotor dona les següents característiques d'extracció amb la bomba per reg:

- Cabdal màxim instantani d'extracció de la bomba de 1 l/s.
- Volum anual màxim de 3.495,8 m³.

- Ús: reguiu.
- Profunditat màxima del sondeig: 146 m.
- Longitud de cimentació: mínima de 50 cm.

Una vegada estabilitzades les instal·lacions del sondeig, es contempla en el projecte la desinfecció de l'aigua, fent servir un producte adequat i d'acord amb el que s'indica a l'annex 8, punt 2.3.3, del Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB) en vigor.

Si el sondeig fos negatiu (no es trobés aigua) o amb aigua salinitzada, el projecte recull el procediment de segellat per a evitar accidents i possibles contaminacions de l'aquífer per vessament de contaminants.

L'esquema del procediment de clausura del pou per part del promotor és el següent:

- a) Tall i apertura de la canonada en cas de que el sondeig estigués entubat mitjançant talls o perforacions longitudinals (aproximadament 10 cm oberts cada 40 cm de canonada).
- b) Emplenar el pou amb pedres i roques a fi de taponar la perforació, i omplir els espais entre el material inert amb formigó fins anivellar el terreny al seu estat previ.

El termini estimat d'execució dels treballs de perforació i entubat per sondeig és de 2 a 5 dies.

Segons els càlculs que consten en el projecte, el pressupost total, incloent les mesures adoptades per a evitar, reduir, corregir i compensar els possibles efectes ambientals, serà de 6.025 €. Es desglossa aquest pressupost en els següents conceptes:

- Cost de la cimentació del sondeig: si es a 40 metres: 5.000 €
- Cost de la realització de la obra de la boca del sondeig: 850 €
- Cost d'un sac de sepiolita: 25 €
- Cost del tancament del sondeig antes de la instal·lació de la bomba: 150€

A la memòria del projecte s'adjunta un annex amb la resolució del Consell Insular d'Eivissa on figura l'entitat Barma Ibiza S.L. com titular d'explotació agrària preferent en el Registre Insular Agrari d'Eivissa (RIA).

3. Resum del document ambiental

Anàlisi de les alternatives avaluades en el projecte:

Alternativa 0: no fer el sondeig.

Segons la valoració del promotor, si no es disposa d'una xarxa de reg a la finca, s'hauria de contractar camions cubeta per transportar l'aigua. Això suposaria el moviment periòdic de vehicles, amb el conseqüent increment d'emissió de gases d'efecte hivernacle. També justifica que les aigües d'aportació mitjançant camions cubeta provindrien d'altres sondeigs ubicats en la mateixa aigua subterrània, el què suposaria un con de depressió amb risc de major salinització de la massa de l'aigua i la creació de nous aljubs per contenir-la. A part, explica que durant els mesos d'estiu hi ha molta demanda d'aigua i els camions cubeta no poden subministrar-la degut a la pressió turística i a l'increment de les necessitats hídriques de la vegetació en períodes de major sequera. Contempla l'opció de recollir aigua de pluja però, considera que aquesta aportació hídrica seria insuficient pel cultiu de cítrics.

Alternativa 1: fer el sondeig en una altra ubicació. Segons el promotor, aquesta alternativa implicaria una eliminació més acusada de la vegetació a fi de fer rasses de canalització de canonades que arribin a la zona de reg o l'aljub si fos el cas.

Alternativa 2 (escollida pel promotor): Segons el promotor, l'elecció del punt de sondeig està feta en base a les següents consideracions:

- Possibilitat de trobar aigua durant la perforació.
- Reducció de l'eliminació de vegetació.
- Minvar les molèsties a la fauna.
- Millor opció per poder accedir la maquinària al lloc d'actuació.
- Reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle al evitar el trànsit de camions cubeta transportadors de l'aigua de subministrament.
- D'aquesta manera s'evita haver de construir més aljubs i fer rasses de conducció d'aigua de reg.

El document del projecte, seguint les consideracions descrites a l'Annex 8 de «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejors i pous» del PHIB, contempla les següents fases i plateja algunes mesures correctores per pal·liar-los:

Durant la fase de construcció es preveuen els següents impactes:

- Possible eliminació de vegetació per a l'accés de les màquines (només en cas necessari).

- Neteja de la zona en la què s'instal·larà la perforadora, el compressor i el camió dels materials de perforació. Aquesta fase ocuparà una superfície d'uns 60 m².
- Generació de renou durant la perforació.
- Generació de vibracions durant la perforació.
- Utilització d'escumats durant les tasques de perforació; els escumats seran biodegradables (el promotor adjunta una fitxa tècnica en l'apartat d'annexos dl documento).
- Generació de detritus i llots de perforació inerts. El promotor indica que una vegada secs es retolaran per la seva utilització *in situ*.
- Emissió de gasos d'efecte hivernacle durant la perforació.
- Impacte visual de la màquina durant la perforació.
- Eventual vessament de greixos i olis per avaria de la maquinària.

Durant l'execució del sondeig, hi ha risc de contaminació de l'aigua de l'aquífer per substàncies químiques, com vessaments de combustibles de les màquines perforadores o d'altres contaminants que puguin infiltrar-se a les capes del sòl. La superfície afectada per l'execució de les obres serà de 60 m² per les feines de perforació (instal·lació de la perforadora, el compressor i el camió de materials).

Durant la fase d'explotació el promotor exposa els següents riscos:

- Contaminació a través de la boca del sondeig de l'aigua subterrània per vessaments incontrolats.
- Explotació per damunt dels paràmetres permissibles.
- Utilització d'energia elèctrica per el funcionament de la bomba.

Durant la fase d'abandonament es contemplen les següents possibles afeccions:

- Contaminació a través de la boca del sondeig de l'aigua subterrània per vessaments.
- Perill de caiguda de persones o animals per la boca del sondeig.
- Molèsties per renou en les tasques d'abandonament del sondeig

Les possibles afeccions ambientals analitzats al projecte són:

- Sobre la població, només es produiria la molèstia per renou els dies que es fa el sondeig.
- Sobre la vegetació haurà eliminació de les espècies vegetals en l'àrea de treball (20 m²) per a la instal·lació dels materials que s'extrauen i els materials inerts (pedres i roques). El promotor indica que aquest material es farà servir per omplir el sondeig.

El promotor esmenta que hi ha risc potencial de contaminació d'aquífers per vessament incontrolat de substàncies contaminants en les fases de la construcció, funcionament i possible abandonament.

En el projecte es proposen les següents mesures reductores:

1) Per evitar la contaminació del aquífer:

- Cimentació de l'espai anul·lar entre l'entubat i les parets del sondeig en la longitud programada de 40 metres.
- Pavimentació amb una llosa de formigó de 50 cm de longitud amb aboca aigües cap a l'exterior i amb un grossor mínim de 15 cm damunt la cota i 30 cm davall la cota del terreny.
- Allunyament dels focus contaminants, especialment els hidrocarburs.

3 Disposar d'un bidó per a la retirada de draps i de sacs de sepiolita per l'absorció de terra amb olis o greixos en cas d'avaries de la maquinària, així com gestionar els residus amb un gestor autoritzat.

2) Per minimitzar les emissions de CO₂ a l'atmosfera, el compressor comptarà amb les revisions i manteniments periòdics indicats pel fabricant a fi d'evitar major consum del necessari.

3) Per evitar les molèsties al veïnat i la fauna degut al renou i vibracions de la maquinària:

- Es limitaran les feines a l'horari diürn.
- Es mantindrà la maquinària en òptimes condicions (revisions periòdiques i manteniment).

4) Una vegada finalitzada l'obra, el perforista haurà de tancar la boca de sondeig per a evitar l'accés al mateix.

Seguiment: El promotor indica que es farà amb la direcció d'un director facultatiu, per fer el seguiment dels aquífers, els nivells estàtics, la certificació de les normes tècniques del projecte, incloent la litologia perforada, tot d'acord amb el pla hidrològic de les Illes Balears.

4. Consultes a les Administracions públiques afectades i persones interessades

Els òrgans competents i entitats consultades pel Servei d'Avaluació Ambiental (SAA) són els següents:

- Servei d'Agricultura i Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Ajuntament de Santa Eulària des Riu.
- Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.
- GEN-GOB d'Eivissa.

En el moment de redactar l'informe es va rebre resposta dels següents òrgans consultats:

1. En data 14 de març de 2025 té entrada al SAA l'ofici de tramesa amb els informes tècnics de resposta del **Servei de Gestió Forestal** de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.

El **Servei de Gestió Forestal**, conclou el següent:

«[...] *Es recomana avaluar adequadament el motiu de sol·licitud del sondeig, ja que no existeix activitat agrícola en la zona actualment.*».

Exposa les següents consideracions:

1. El sondeig planificat s'ubica sobre la massa d'aigua subterrània número 2006M1 denominada SANTA GERTRUDIS, considerada pel Pla Hidrològic de les Illes Balears actualment en vigor com en EN MAL ESTAT qualitativament (sobreexplotació).
2. En la mateixa parcel·la existeix un expedient de Recuperació de Cultiu tramitat en 2023.
3. Existeix un procediment de sol·licitud de sondeig paral·lel i simultani a la parcel·la contigua (parcel·la 93 del mateix polígon).
4. Durant la visita feta a la zona d'estudi es pot observar que la recuperació de cultiu declarada no es va realitzar. Actualment, **existeixen en la zona moviments de terres de gran magnitud i eliminació de vegetació forestal compatibles amb la construcció d'un habitatge.**
5. Respecte al Risc d'incendis Forestals, en el cas d'autorització del sondeig, durant la realització de les obres caldrà complir el *Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal*, especialment pel que fa a les mesures de prevenció durant l'època de perill d'incendi forestal i les accions conjunturals de prevenció (art. 8.2.c).
6. Referent a utilitzar maquinària i equips, en terreny forestal i àrees contigües de prevenció, el funcionament dels quals generi deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals, s'ha de tenir en compte el següent:
 - L'article 48.6.d de la Llei 43/2003, modificada pel RD 15/2022, que prohibeix l'ús d'aquestes màquines quan el risc d'incendis sigui molt alt o extrem (Alerta Foc 4). Es pot consultar a la pàgina [alertafoc.caib.es](https://www.caib.es/alertafoc) el nivell diari d'alerta per risc meteorològic d'incendi forestal vigent.
 - Les màquines que es facin servir a terrenys forestals, o a menys de 500 metres dels mateixos, s'utilitzaran extremant les precaucions en el seu ús i adequat manteniment (s'hi aplicaran mètodes de treball que evitin la provocació d'espurnes). El proveïment de benzina d'aquesta maquinària s'ha de realitzar a zones de seguretat aclarides de combustible vegetal.

2. En data 24 de març de 2025 la **Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural**, mitjançant el Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, envià un informe favorable des del punt de vista agrari, posant com a condicionant el següent:

«Abans s'haurà de recuperar per al conreu la zona de la parcel·la d'aproximadament 10.000 m², per a la qual s'ha sol·licitat a la Conselleria de Medi Ambient i Territori la seva recuperació de cultiu de terrenys forestals de menys de 30 anys o superfícies abancalades.».

5. Elements significatius del projecte

1- Segons la consulta feta en el visor IDEIB en data 10/10/2025, el sondeig projectat es troba sobre la massa d'aigua 2006M1 de Santa Gertrudis d'Eivissa, amb el codi ASS_22212_Sol·licitat-AAS_22212, amb les següents característiques:

- Distància mínima a la mar: 7.480 m
- Distància a la captació més propera: 259,8 m (CAS_333_Vigent-DI-__33769, d'ús de reguiu, en la finca "Racó des Fonet", polígon 2, parcel·la 48, de Santa Eulària des Riu.

- A 288,2 m hi ha una altra captació d'ús domèstic (AAS_12411_Vigent-ASS_12411), coordenades UTM 31N: X: 361409, Y: 4316893.

2- Una vegada consultada la cartografia del visor IDEIB, es comprova que les característiques de les aigües subterrànies dins la zona prevista d'actuació són d'un **estat quantitatiu dolent** (explotació > 100 %) i d'**estat qualitatiu bo**. Entre les delimitacions que figuren en el Pla Hidrològic de les Illes Balears (articles 123.4 i 123.5) figura la prohibició de la seva explotació, excepte per reordenació existents, agricultura, geotèrmia i proveïment urbà.

3- La zona projectada pel sondeig per ús de reguiu té la categoria de Sòl Rústic Comú (SRC forestal).

Aquesta zona proposada per fer el sondeig corresponia antigament a un sistema de cultiu tradicional que en alguns sectors de la parcel·la es trobava en forma de bancals. Progressivament i per l'abandonament de les pràctiques agrícoles es va anant re-naturalitzant, sent ocupat per vegetació forestal amb peus arboris de pins i algunes savines, vegetació forestal arbustiva i vegetació baixa i herbàcia pròpia de sols esquelètics.

4- L'àmbit del projecte no es troba afectat per cap zona definida en la *Llei 1/1991*, de 30 de gener, *d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN)*. La parcel·la on es vol desenvolupar el sondeig no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000.

El punt de sondeig projectat està ubicat dins la tessel·la IB1a_622, en un hàbitat d'Interès Comunitari 2022 amb qualitat alta, visitat i amb el següent codi:

6220*: Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietea*). Cobertura 10 %. Associació amb *Andropogonetum hirtio-pubescentis*, aliança amb *Hyparrhenion hirtae*.

A la mateixa tessel·la hi ha 20.597 m² d'un hàbitat no prioritari d'alta qualitat, codi 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics, compost per: *Cneoro tricocci-Pistacietum lentisci* (Associació *Cneoro tricocci-Pistacietum lentiscia*, aliança amb *Oleo sylvestris-Ceratonion siliquae*).

5- Segons consulta feta en el visor Google Maps en data 13/10/2025, s'observa que justament al punt projectat per fer un sondeig de reg s'està fent una excavació per la construcció d'un habitatge.

6- **Vulnerabilitat del projecte enfront del risc d'accident greu o catàstrofe:** el punt projectat per al nou sondeig es correspon amb un sector de la parcel·la que es troba catalogada com Zona de Risc Moderat de incendi i un altre sector com a de Risc Molt Alt d'incendi, segons la cartografia de Zones d'Alt Risc Forestals (ZAR) que figura en el IV Pla Forestal 2015-2024.

7- **Patrimoni cultural i històric:** en el visor IDEIB (consulta de dia 10/10/2025) es comprova que dins la parcel·la on es projecta el sondeig i que ara mostra una excavació per a la construcció d'un habitatge, hi ha tres marges de pedra. Aquest tres elements estan considerats com bens d'interès etnològic, construïts amb la tècnica de pedra en sec (considerada com a patrimoni cultural immaterial a la normativa europea). Actualment els marges estan colonitzats per vegetació forestal (principalment *Pinus halepensis*) i vegetació herbàcia pròpia del bosc mediterrani.

6. Consideracions tècniques

1. El punt escollit per fer la perforació es troba a les coordenades UTM31N-ETRS89: x = 361300, y = 4317159, a una profunditat màxima programada de perforació de 146 m.

2. En el projecte no es recullen les feines de tala d'arbrat (majoritàriament pins) ni el desbrossament de la vegetació herbàcia per fer el sondeig.

3. No s'indiquen les instal·lacions de canonades de reg que partiran del pou cap a la zona d'explotació agrària ni les possibles rasses que s'haurien d'executar. Tampoc se defineixen les dotacions elèctriques que haurà de fer servir el sistema de reguiu.

4. El promotor del projecte de sondeig no coincideix amb el titular de l'explotació. L'aprofitament agrari associat a l'aprofitament hídric ha d'estar vinculat a l'explotació agrària. Cal assenyalar que el promotor del projecte de sondeig és l'entitat Ecofinca Santa Amelia S.L., que no es correspon amb el titular de l'explotació agrària preferent (Barma Ibiza S.L) inscrita en el Registre Insular Agrari d'Eivissa (RIA).

5. Segons la consulta feta en data 10/10/2025 del visor Google Earth, es comprova que dins la parcel·la hi ha moviment de terres amb excavació per la construcció de grans dimensions, possiblement d'un habitatge. Aquesta modificació d'ús de la parcel·la s'ha fet entre els anys 2024 i 2025.

6. El punt de sondeig projectat està ubicat dins la tessel·la: IB1a_622, en un hàbitat d'interès comunitari prioritari amb qualitat alta, visitat, el 6220* Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietea*), con una cobertura del 10 %. També hi ha l'hàbitat d'interès comunitari, con el codi 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics.

7. L'informe del Servei d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural considera que:

«Abans s'haurà de recuperar per al conreu la zona de la parcel·la d'aproximadament 10.000 m² per a la qual s'ha sol·licitat a la Conselleria de Medi Ambient i Territori la seva recuperació de cultiu de terrenys forestals de menys de 30 anys o superfícies abancalades.»

8. L'informe del **Servei de Gestió Forestal** recomana avaluar adequadament el motiu de sol·licitud del sondeig, ja que **no existeix activitat agrícola en la zona actualment**.

El tècnic de gestió forestal indica que al mateix polígon, en la parcel·la contigua (parcel·la 93) existeix un expedient de «Recuperació de Cultiu», tramitat en l'any 2023 (RC058-23), que encara no s'ha dut a terme i que, durant la visita feta recentment a la zona d'estudi es pot observar que la recuperació de cultiu declarada no es va realitzar. Fa constar que actualment, tant a la parcel·la objecte d'aquest informe com a la parcel·la veïnal núm 93 del mateix polígon, existeixen moviments de terres de gran magnitud i d'eliminació de vegetació forestal que evidencia la construcció d'un habitatge.

Ateses les consideracions tècniques i revisada la documentació facilitada pels òrgans competents i entitats consultades pel Servei d'Avaluació Ambiental (SAA), manca informació rellevant i actualitzada al document ambiental per tal de poder informar al respecte.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Per tot l'exposat anteriorment:

Primer. No és possible dictar una resolució fonamentada sobre els possibles efectes adversos del projecte sobre el medi ambient, atès que no es disposa de suficients elements de judici, segons el que preveu l'art. 47, apartat 2, lletra c), de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i, per tant, s'ha de procedir a la finalització del procediment amb arxiu de l'expedient.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Quart. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 9 d'abril de 2026)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Paz Andrade Barberá

